

Het onderwijssysteem van

Estland

beschreven en vergeleken met
het Nederlandse systeem

Dit document geeft informatie over het onderwijssysteem van Estland. We leggen uit wat het Nederlandse equivalent is van de meest voorkomende diploma's uit Estland met als doel: toelating tot het Nederlands hoger onderwijs.

Disclaimer

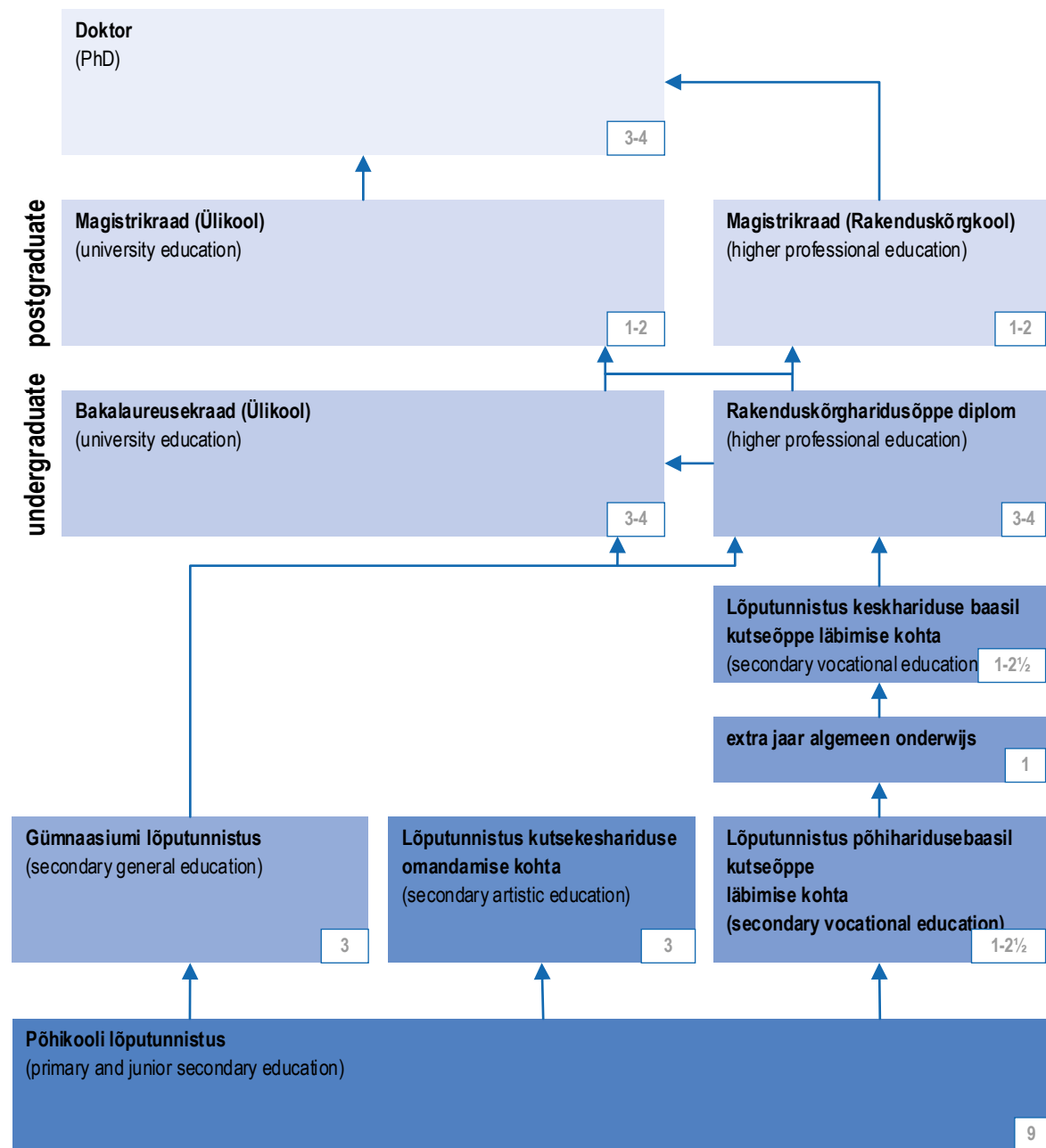
We doen ons best om de informatie zo up-to-date mogelijk te houden. We aanvaarden echter geen aansprakelijkheid voor schade die is ontstaan als gevolg van fouten of onvolledige informatie in dit document.

Copyright

Op deze publicatie, met uitzondering van het beeldmateriaal, is de Creative Commons Naamsvermelding NietCommercieel 3.0 Unported-licentie van toepassing. Ga naar www.nuffic.nl/onderwerpen/copyright voor meer informatie over het hergebruik van deze publicatie.

Onderwijssysteem Estland

0 Duur van de opleiding

■ Waarderingstabel

In dit overzicht staan links de buitenlandse diploma's. De andere kolommen tonen de Nederlandse waardering met de vergelijkbare niveaus in het Nederlandse en Europese kwalificatieraamwerk.

Buitenlands diploma	Nederlandse waardering en NLQF-niveau		EQF-niveau
<i>Põhikooli lõputunnistus</i>	vmbo-t-diploma	2	2
<i>Lõputunnistus põhihariduse baasil kutseõppe läbimise kohta</i>	mbo-diploma (kwalificatieniveau 2 of 3)	2/3	2/3
<i>Lõputunnistus keskhariduse baasil kutseõppe läbimise kohta</i>	mbo-diploma (kwalificatieniveau 2, 3 of 4)	2-4	2-4
<i>Lõputunnistus kutsekeshariduse omandamise kohta</i>	havodiploma voor het algemeen vormende deel en mbo-diploma (kwalificatieniveau 1 of 2) voor het beroepsgerichte deel	1/2 of 4	1/2 of 4
<i>Gümnaasiumi lõputunnistus</i>	vwo-diploma	4+	4
<i>Bakalaureusekraad (Ülikool)</i>	bachelorgraad in het wo of hbo	6	6
<i>Magistrikraad (1-2 jaar, Ülikool)</i>	mastergraad in het wo of hbo	7	7
<i>Magistrikraad (5-6 jaar, Ülikool)</i>	mastergraad in het wo	7	7
<i>Rakenduskõrgharidusõppe diplom (Rakenduskõrgkool)</i>	bachelorgraad in het hbo	6	6
<i>Magistrikraad (Rakenduskõrgkool)</i>	mastergraad in het hbo	7	7

NB

- Dit is een globaal advies waaraan je geen rechten kunt ontleen.
- NLQF = Nederlands kwalificatieraamwerk; EQF = Europees kwalificatieraamwerk.
- Het [EQF/NLQF-niveau](#) zegt niet zozeer iets over de studie-inspanning of -inhoud, maar wel over wat iemand kan en weet als een bepaald leerproces is afgerond.
- Informatie over de Nederlandse waarderingen staat op onze website: [onderwijs en diploma's Nederland](#).
- [SBB, Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven](#), waardeert buitenlandse diploma's en opleidingen op vmbo- en mbo-niveau. De waardering kan afwijken wanneer SBB het diploma waardeert voor toelating tot het mbo of de arbeidsmarkt.

■ **Introductie**

Estland maakt samen met Litouwen en Letland deel uit van de Baltische staten. Sinds het uiteenvallen van de Sovjet-Unie in 1991 is het land een onafhankelijke republiek. Sinds mei 2004 maakt Estland deel uit van de Europese Unie.

Het Parlement (*Riigikogu*), de regering (*Vabariigi Valitsus*) en het ministerie van Onderwijs en Onderzoek (*Haridus- ja Teadusministeerium*) zijn verantwoordelijk voor het onderwijsbeleid. Het Estse hoger onderwijs kent een binair stelsel dat onderscheid maakt tussen wetenschappelijk onderwijs en hoger beroepsonderwijs.

De voertaal in het onderwijs is over het algemeen het Ests. Daarnaast wordt tweetalig onderwijs verzorgd aan scholen voor etnische minderheden, zoals Russen.

De leerplicht duurt 9 jaar en begint op 7-jarige leeftijd. Voorafgaand wordt voorschools onderwijs aan kinderen in de leeftijdscategorie 5-6 jaar verzorgd door scholen voor kleuteronderwijs. Het academisch jaar loopt van september tot eind juni.

■ Basis- en voortgezet onderwijs

Het basis- en lager voortgezet onderwijs (*põhiharidus*) duurt 9 jaar. Het bestaat uit 4 jaar basisonderwijs, leeftijdsgroep van 7 tot 11 jaar, gevolgd door 5 jaar lager voortgezet onderwijs, leeftijdsgroep 11 tot 16 jaar, waarmee de leerplichtige periode eindigt. Deze wordt afgesloten met een examen, waarna het *põhikooli lõputunnistus* (getuigschrift van het lager algemeen voortgezet onderwijs) wordt verleend.

Het *põhikooli lõputunnistus* is qua niveau vergelijkbaar met een vmbo-t-diploma (theoretische leerweg).

De tweede fase van het voortgezet onderwijs duurt 3 jaar. Er wordt onderscheid gemaakt tussen algemeen vormend (*üldeskeskharidus/gümnaasiumiharidus*) en secundair beroepsgericht onderwijs (*kutsekeskharidus*). Het algemeen voortgezet onderwijs wordt verzorgd aan het *gümnaasium*. Het secundair beroepsgericht onderwijs wordt gegeven aan een *kutseõppeasutus*.

Van de leerlingen die na 9 jaar doorstromen naar de bovenbouw van het voortgezet onderwijs gaat ongeveer tweederde naar het *gümnaasium*. Sinds 2010 kent Estland een nieuw nationaal curriculum (*gümnaasiumi riiklik õppekava*). Dit curriculum verschaft leerlingen meer keuzevrijheid. Daarnaast wordt veel aandacht besteed aan competenties en leeruitkomsten. Een schooljaar duurt ten minste 35 studieweken van ten minste 32 uur. De schoolvakken worden uitgedrukt in studiepunten (*courses*), waarbij 1 *course* verwijst naar 35 studie-uren. Het verplicht curriculum kent 18 schoolvakken. Daarnaast kunnen leerlingen keuzevakken volgen. De opleiding wordt afgesloten met minimaal 5 verplichte examens, waarvan 3 verplichte (centrale) staatsexamens (*riigieksamid*).

Leerlingen sluiten deze fase af met het *gümnaasiumi lõputunnistus* (getuigschrift van het volledig algemeen voortgezet onderwijs) en een *Riigieksamitunnistus* (cijferlijst). Dit getuigschrift geeft recht op het hoger onderwijs. Toelating geschiedt in principe op basis van de behaalde examenresultaten, soms leggen instellingen toelatingsexamens op.

Het *gümnaasiumi lõputunnistus* is qua niveau vergelijkbaar met een vwo-diploma.

Middelbaar beroepsonderwijs

Estland kent een uitgebreid stelsel van middelbaar beroepsonderwijs met verschillende varianten en aanvangsniveaus. De minimale toelatingseis voor het

Ests middelbaar beroepsonderwijs is het *Põhikooli lõputunnistus* (getuigschrift van het lager algemeen voortgezet onderwijs) of de leeftijd van ten minste 16 jaar.

Binnen het middelbaar beroepsonderwijs worden diverse types onderscheiden. Sommige opleidingen zijn uitsluitend beroepsgericht van aard, andere zijn een combinatie van beroepsgericht en algemeen vormend. Bij zuiver beroepsgericht secundair onderwijs ontbreekt algemene vorming. Deze opleiding vangt aan op het niveau van 9 jaar lager en voortgezet onderwijs. De opleidingsduur varieert van 1 tot 2½ jaar. Dit type wordt afgesloten met het afsluitende getuigschrift *lõputunnistus põhihariduse baasil kutseõppe läbimise kohta* (getuigschrift van het secundair beroepsonderwijs zonder algemene vorming).

Het getuigschrift *lõputunnistus põhihariduse baasil kutseõppe läbimise kohta* is qua niveau vergelijkbaar is met een mbo-diploma op kwalificatieniveau 2 of 3, afhankelijk van opleidingsduur en richting.

De stroming binnen het middelbaar beroepsonderwijs die beroepsgerichte vakken combineert met algemene vorming vangt aan op het niveau van 9 jaar lager en voortgezet onderwijs. Deze heeft een opleidingsduur van ten minste 3 jaar (ofwel 120 weken), waarbij ten minste een derde van de tijd wordt besteed aan algemene vorming. Dit type wordt afgesloten met het afsluitende getuigschrift *lõputunnistus kutsekeshariduse omandamise kohta* (getuigschrift van het secundair beroepsonderwijs).

Het *lõputunnistus kutsekeshariduse omandamise kohta* is qua niveau vergelijkbaar met een havodiploma voor het algemeen vormende deel en een mbo-diploma op kwalificatieniveau 1 of 2 voor het beroepsgerichte deel, afhankelijk van de richting.

Ook is het mogelijk om na voltooiing van het *gümnaasium* secundair beroepsonderwijs te volgen. Dit type onderwijs is zuiver beroepsgericht en kent een opleidingsduur die varieert van 1 tot 2½ jaar. De opleiding wordt afgesloten met het getuigschrift *lõputunnistus keskhariduse baasil kutseõppe läbimise kohta* (getuigschrift van het secundair beroepsonderwijs).

Het *lõputunnistus keskhariduse baasil kutseõppe läbimise kohta* is qua niveau vergelijkbaar met een mbo-diploma op kwalificatieniveau 2, 3 of 4, afhankelijk van opleidingsduur en richting

■ Toelating hoger onderwijs

De toelating tot het hoger onderwijs is decentraal en vindt plaats op instellingsniveau. De resultaten van het landelijke centraal eindexamen van het voortgezet onderwijs vormen de basis voor toelating. De hogeronderwijsinstellingen mogen zelf nadere toelatingseisen formuleren, in de vorm van examens, interviews of een proeve van bekwaamheid.

Het *gümnaasiumi lõputunnistus* (getuigschrift van het volledig algemeen voortgezet onderwijs) en het *lõputunnistus kutsekeshariduse omandamise kohta* (diploma van het middelbaar beroepsonderwijs) biedt in beginsel toegang tot alle vormen van hoger onderwijs.

■ Hoger onderwijs

Estland kent een binair systeem voor het hoger onderwijs. Dit kan gevolgd worden aan universiteiten, (*Ülikool*) en instellingen voor hoger beroepsonderwijs (*rakenduskõrgkool*). Aan sommige universiteiten worden zowel academische als hoger beroepsopleidingen verzorgd. Naast staatsinstellingen wordt hoger onderwijs ook verzorgd door privé-instellingen. Deze laatste bieden vooral opleidingen aan op het gebied van management, financiën en theologie.

Er zijn in Estland 20 erkende hogeronderwijsinstellingen. Hiervan behoren er 6 tot de particuliere sector. Sinds 2002 worden in Estland bachelor- en masteropleidingen aangeboden.

■ Universitair onderwijs

In Estland verzorgen de *Ülikool* (universiteiten) altijd academisch onderwijs en daarnaast soms ook hoger beroepsgericht onderwijs.

Bacheloropleidingen

De studieduur van de bacheloropleidingen aan de *Ülikool* is over het algemeen 6 semesters, hetgeen overeenkomt met 180 ECTS. Na voltooiing van de opleiding wordt de graad *Bakalaureusekraad* verleend.

De *Bakalaureusekraad* behaald aan een *Ülikool* is qua niveau vergelijkbaar met een bachelorgraad in het wetenschappelijk onderwijs (wo) of hoger beroepsonderwijs (hbo), afhankelijk van de inhoud van de opleiding.

Masteropleidingen

De daaropvolgende masteropleidingen duren gemiddeld minimaal 1-2 jaar, zodanig dat de totale studieduur van de bachelor- en aansluitende

masteropleiding samen ten minste 5 jaar, ofwel 300 ECTS, bedraagt. Na afronding van de opleiding wordt de graad *Magistrikraad* verleend.

De *Magistrikraad* behaald aan een *Ülikool* na een 1- à 2-jarige opleiding is qua niveau vergelijkbaar met een mastergraad in het wetenschappelijk onderwijs (wo) of hoger beroepsonderwijs (hbo), afhankelijk van de inhoud van de opleiding.

Geïntegreerde bachelor- en masteropleidingen

De volgende opleidingen bestaan uit 1 cyclus en kennen geen onderverdeling in bachelor-master: geneeskunde, tandheelkunde, farmacie, diergeneeskunde en architectuur. De studieduur van de opleidingen geneeskunde en diergeneeskunde is 6 jaar (360 ECTS). De overige opleidingen kennen een opleidingsduur van 5 jaar (300 ECTS). Na afronding van de opleidingen farmacie en architectuur wordt de graad *Magistrikraad* verleend. Bij geneeskunde, tandheelkunde en diergeneeskunde worden de graden *Arstikraad* (*Degree in medicine*), *Hambaarstikraad* (*Degree in Dentistry*) en *Loomaarstikraad* (*Degree in Veterinary Medicine*) verleend.

De *Magistrikraad* behaald aan een *Ülikool* na een 5- tot 6-jarige opleiding is qua niveau vergelijkbaar met een mastergraad in het wetenschappelijk onderwijs (wo).

PhD

Toegang tot de promotie geven alle afsluitende universitaire examens met de graad van *magister*. De duur is gemiddeld 3 tot 4 jaar. De promotie wordt afgerond met verlening van de graad van *Doktor*.

■ Hoger beroepsonderwijs

In Estland verzorgen de *rakenduskõrgkoolid* hoger beroepsonderwijs. Binnen het hoger beroepsonderwijs worden zowel bachelor- als masteropleidingen gegeven. Hoger beroepsgerichte masteropleidingen worden vaak in samenwerking met een universiteit (*ülikool*) verzorgd.

Hoger beroepsopleidingen

Deze opleidingen hebben een studieduur van doorgaans 3-4 jaar (180-240 ECTS) en omvatten hoorcolleges, werkcolleges, practica en zelfstudie. De opleidingen tot specialistisch verpleegkundige en verloskundige duren 4½ jaar (270 ECTS). Na voltooiing van de opleiding wordt het diploma *rakenduskõrgharidusõppe diplom* (diploma van het hoger beroepsonderwijs) verleend.

Het *Rakenduskõrgharidusõppe diplom* behaald aan een *rakenduskõrgkoolid* is qua niveau vergelijkbaar met een bachelorgraad in het hoger beroepsonderwijs (hbo).

Masteropleidingen

De aansluitende masteropleidingen zijn in Estland tamelijk zeldzaam. Ze duren 1-2 jaar (60-120 ECTS). Naast verdere verdieping van de vakkennis kunnen vakken op het gebied van management, pedagogisch-didactische vorming, dan wel onderzoek deel uitmaken van de opleiding. Na afronding van de opleiding wordt de *Magistrikraad* uitgereikt.

De *Magistrikraad* behaald aan een *rakenduskõrgkool* is qua niveau vergelijkbaar met een mastergraad in het hoger beroepsonderwijs (hbo).

Beoordelingssystemen

Binnen het Estse onderwijs wordt een beoordelingsschaal van 5-0 gehanteerd, waarbij het cijfer 1 net voldoende is.

In cijfers	Letter grade	Omschrijving	Betekenis
5	A	<i>Suurepärane</i>	<i>Excellent</i>
4	B	<i>Väga hea</i>	<i>Very good</i>
3	C	<i>Hea</i>	<i>Good</i>
2	D	<i>Rahuldav</i>	<i>Satisfactory</i>
1	E	<i>Kasin</i>	<i>Sufficient</i>
0	F	<i>Puudulik</i>	<i>Insufficient</i>

Oorspronkelijk kende Estland een studiepuntenstelsel waarin 40 studiepunten overeenkwamen met 1 studiejaar. Estland gebruikt het *European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS)* waarbij 1 oud Ests studiepunt gelijkgesteld is aan 1,5 ECTS-punt. Meer informatie over het ECTS staat in de gebruikershandleiding, de [ECTS Users' Guide](#) van de Europese Commissie.

Meer informatie over de waarde van buitenlandse cijfers staat op [onze website](#).

■ Bolognaproces

Estland heeft in 1999 onderwijshervormingen doorgevoerd die in 2002 in een bachelor-masterstructuur zijn uitgemond.

Meer informatie over de implementatie van het bachelor-mastersysteem in Estland is te vinden op de [website van de Europese Hoger Onderwijsruimte \(EHEA\)](#).

■ Kwalificatieraamwerken

Estland heeft in 2007 besloten een nationaal kwalificatieraamwerk in te voeren. In 2011 is besloten tot publicatie van een gezamenlijke beschrijving van dit raamwerk en een studie over levenslang leren. Na dit besluit zijn geen documenten meer verschenen. Zie ook:

- [het Estse ENIC/NARIC \(Academic Recognition Information Centre\)](#)
- [de Estonian Qualifications Authority](#)

■ Accreditatie en kwaliteitszorg

In Estland zet de *Estonian Higher Education Quality Agency* (EKKA) het werk voort van de *Estonian Higher Education Accreditation Centre* en de *Estonian Higher Education Quality Assessment Council*. Doelstelling van de EKKA is de bevordering van de kwaliteit van het Estse hoger onderwijs. EKKA is een onafhankelijke organisatie. Meer informatie staat op de [website van de EKKA](#).

Een overzicht van geaccrediteerde opleidingen en geaccrediteerde instellingen van hoger onderwijs is beschikbaar op de [website van het Estse Academic Recognition Information Centre](#), de Estse ENIC/NARIC.

■ Internationale verdragen

Estland heeft de Lissabon Conventie in 1997 ondertekend en in 1998 geratificeerd.

■ Diplomasupplement

Het diplomasupplement is sinds 1 juni 2002 wettelijk verplicht voor alle hogeronderwijsinstellingen. Het Estse Diplomasupplement komt overeen met het format van UNESCO, Raad van Europa en de Europese Commissie.

Meer informatie over het *Diploma Supplement* is beschikbaar op de [website van Europass](#).

■ Samenstelling dossier

De diploma's van het voortgezet onderwijs hebben meestal meerdere pagina's. Bij afronding van een opleiding in het hoger onderwijs worden normaal gesproken 2 documenten verleend:

- een getuigschrift (*Diploma Supplement*) waarop de resultaten van de tentamens en informatie over de opleiding zijn vermeld; en
- een getuigschrift waarmee de graadverlening en beroepskwalificatie (zoals *Arhitektuurimagister*) wordt verleend.

Uitgebreide vakkenoverzichten worden in principe altijd verstrekt en maken integraal deel uit van het diploma. Veelal zijn deze tweetalig.

Minimale dossiereisen: ieder dossier afkomstig uit Estland moet bestaan uit een gewaarmerkte kopie van het Estse originele diploma en eventueel een gewaarmerkte vertaling. Hetzelfde geldt voor het [diplomasupplement](#), dat vanaf 2002 standaard bij ieder diploma wordt uitgereikt.

■ Overzicht hogeronderwijsinstellingen

De [website van het Estse Academic Recognition Information Centre](#) biedt een overzicht van Estse hogeronderwijsinstellingen.

■ Handige websites

- [Ministerie van Onderwijs en Onderzoek](#) (*Haridus- ja Teadusministeerium*).
- Het Estse [Academic Recognition Information Centre](#), ook de Estse ENIC-NARIC, met informatie over Estse onderwijssysteem, academische en beroepserkenning, en [overzichten](#) van geaccrediteerde opleidingen en instellingen (hoger onderwijs).
- [Estonian Higher Education Quality Agency \(EKKA\)](#).